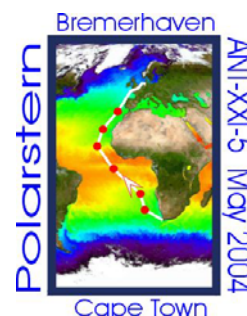

Atlantische Oceaan 20 mei 2004, MV Polarstern, 8°N - 24°W

Equator-doop

De vorige nieuwsbrief is nog maar kort geleden, maar ik moet toch maar even schrijven. Anders zijn we al ver naar het noorden, koelt het weer af en smaken onze belevenissen een beetje als oude koek. Bovendien is vandaag mijn zus Jannie jarig, dus die kan ik dan direct even feliciteren. Eergisteren (18 Mei) zijn we de evenaar overgestoken, maar niet zonder slag of stoot.

De evenaar en de beide poolcirkels zijn in scheepstraditie grenzen die niet zonder meer gepasseerd kunnen worden. Wij verderfelijke landwormen worden door de zeegod Neptunus niet zonder meer in het volgende deel van zijn waterrijk toegelaten. Wie voor het eerst één van deze grenzen passeert, dient uitgebreid op zijn -zeer nederige- plaats te worden gewezen, en alleen wie dat accepteert wordt onder een nieuwe naam gedoopt en mag verder reizen. Neptunus laat nog wel eens verstek gaan. Zo bleef de poolcirkel-passage tijdens GLOBEC 'illegaal' en ben ik tijdens mijn eerste equator-passage samen met broer Pieter in 2001 er ook in stilte doorheen geslopen. Maar dit keer moesten Ruben, ik en een tiental andere aardwormen er toch aan geloven. Kort voor het bereiken van de evenaar werden wij allen naar het 'natte lab' gesommeerd om daar in gepaste stilte ons lot af te wachten.

Eén voor één werden we opgehaald door een ruig beschilderde en met knuppel uitgeruste NP ('Neptune Polizist') en naar het werkdek geleid. Daar stond de Pastor van Neptunus gereed voor de eerste fase van de doop. Dopelingen moeten eerbiedig knielen op een scherpergerand wasbord. Terwijl de NP scheppen ijs in je hemd gooit, leest de Pastor een rijm voor waarin men zijn nieuwe naam ontvangt. Met schrijnende knieën en ijs in je nek valt het niet mee het rijm te volgen, maar het is wel zaak om je nieuwe naam goed te onthouden voor later. De nieuwe doopnaam werd bezegeld met heilig zeewater vanaf een zwiependende pleeborstel. Vervolgens moest een zwemvest aan en werden we via de touwladder in een klaarliggende rubberboot gestuurd.

Ruben FIJN "Fregatvogel"

Von Sonne auf bis zu Sonne unter
steht der Ruben, immer munter,
hoch auf Polarstern in seinem Vogelhaus
und guckt die ganze Zeit scharf hinaus
um alle Tiere des Meeres zu zählen
weil in den Daten darf keiner fehlen.

Der Adler des Meeres, *Fregata aquila*
stellt ein gleiches Verhalten da
von hoch in der Luft wird durch ihn registriert,
was da unten zwischen den Wellen passiert.
Deshalb soll der Name von Ruben Fijn
nach dieser Äquator-Taufe
FREGATVOGEL sein.

Nadat alle twaalf dopelingen aldus waren behandeld werden we heengezonden om peddelend de evenaar over te steken. De vanuit onze telposten zo kalm lijkende zee blijkt dan ineens toch nog wel golven van zo'n anderhalve meter te hebben. Neptunus heeft ergens wel gelijk. Wij landrotten passen hier niet echt. Op zo'n grote ijsbreker voel je je heel wat, maar in zo'n rubberdopje met een paar peddels zou je het niet lang uithouden, zelfs als de natuur op zijn vriendelijkst is. Maar het is wel mooi. Ook voor een kleine rubberboot spuiten de vliegende vissen om je heen uit het water en fladdert een stormvogeltje even door je golfdal. Na geruime tijd richting noorden peddelen, verschenen Neptunus en zijn schone vrouw Thetis in een gemotoriseerde rubberboot om die vieze aardlingen eens flink te bespotten. Het daadwerkelijk peddelend oversteken van de evenaar werd door Polarstern op de radar gevolgd, en met loeiende scheepshoorn bevestigd. Na een uurtje peddelen nam Neptunus ons het laatste stukje op sleeptouw terug naar het schip.

Terwijl Neptunus en echtgenote aan boord gingen, moesten de dopelingen in de nu aangeliende boot lijdzaam het welkom van de oudgedienden ondergaan. Dit hartelijk ritueel bestond uit een regen van eieren, afgewisseld met condooms gevuld met liters vies gekleurde vloeistof, en tenslotte véél zeewater uit de slangen van het dek. Pogingen om eieren (te hard) of vloeistofcondooms (te zacht) voor het uiteenspatten op te vangen waren zelden succesvol. Bovendien lokte ieder naar dek teruggeworpen object een spervuur van nieuwe munitie van de andere kant uit. Men moet immers wel zijn plaats weten.

Als in ranja verzopen katten mochten we vervolgens weer één voor één de touwladder op voor het laatste deel van het ritueel. Neptunus, Thetis en de kapitein zaten de dopelingen reeds op te wachten. Als men zich zijn nieuwe naam wist te herinneren, wilde Neptunus wel de hand over het hart strijken en je tot zijn rijk toelaten. Maar, uiteraard niet, voordat je de voeten van zijn schone Thetis had gekust. Deze waren voor de gelegenheid ingesmeerd met een vieze groene drab. En terwijl de onvermijdelijke kus dan toch werd gegeven, sloeg Thetis welwillend een ei stuk op het hoofd van de aanbidder. Tegelijkertijd smeerde de NP bakken vol van een braaksel-substantie over je hele lijf. De kok moet daarop zijn best hebben gedaan. Herkenbaar waren wat Italiaanse deegwaren, maar de verdere kleur, zuurgraad en stank waren niet te onderscheiden van originele kots. Niet ontoepasselijk voor landrotten die het deinende rijk van Neptunus betreden.

Jan Andries van Franeker

"Petrel"

**Tough, wise and mellow,
Jan is an original fellow,
with sun on his face and rain in his neck
Jan is watching predators on the observation deck.
He is counting birds and flying fishes very quick,
How does he manage that, has he a trick?
In Neptuns empire
"PETREL" will be your baptized name
As you may know that's all part of the game.**

Gelukkig was daarmee het ritueel beëindigd en wachtten de verlossende dekslangen om de ergste drab van de kleding en stank uit neus, ogen en oren te spuiten. Als laatste taak restte ons het schoonvegen van het dek. In de hutten bleek dat de zo noodzakelijke zeep en shampoo waren verstopt, maar nadat ook deze hobbel was genomen, mogen wij onszelf als volwaardige equator-reizigers beschouwen.

Het geachte thuisfront zal zich misschien afvragen of wij tussen al deze folklore door nog wel eens wat zinnigs doen. Jazeker is het antwoord. Van zon op tot zon onder, op het moment zo'n 12 uur per dag, bemannen we vrijwel continu de telposten boven op het schip om levende en niet-levende have in het rijk van Neptunus zo goed als mogelijk in kaart te brengen. Tezamen met de tijd achter de computer levert dat werkdagen op die mijn baas vast niet wil betalen. Het buitenwerk is in deze tropische regionen vaak niet echt aangenaam, en de meeste uren ook ontzettend saai. Maar dan ineens gebeurt er wel weer iets wat het allemaal weer goed maakt. Gisteravond bijvoorbeeld weer ineens een groep Clymene's Dolfijnen vlak bij het schip. Clymene's horen bij de zogenaamde 'Spinners' en ze maakten die naam uitbundig waar. Uit puur leefgenot (althans zo komt dat op mij over) maken ze vele meters hoge sprongen, terwijl ze rap om hun as tollen en dan maken ze tegelijkertijd soms ook nog een dubbele salto. En dat met tientallen tegelijk en dicht opeen. Onvoorstelbaar, je raakt er zelf van in een jubelstemming die je zou willen uitschreeuwen. En gedoopt of niet, je beseft dat je in vergelijking met dat soort super-schepsels in dit milieu niet meer dan een incapabele aardworm bent en blijft. Helaas -of misschien wel goed- had ik geen camera bij de hand. Ik kan de Clymene's alleen uit een minder spectaculaire ontmoeting laten zien.

Hoewel, ook dit gewone sprongetje doet zelfs Ruben, zéér geoefend zwemmer, het dier niet na.

Tot zover weer de berichten uit het -steeds minder verre- zuiden,

een hartelijke groet,

van Jan Andries en Ruben